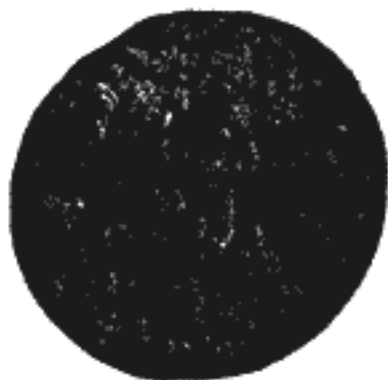

ΗΠΕΙΡΟΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

**ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ
ΙΔΡΥΘΕΝ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ
ΠΡΟΪΑ, ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΞΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΒΛΑΧΟΥ**

**ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ, ΔΕ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ
ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ ΒΙΖΟΥΚΙΔΟΥ
ΕΝ ΒΕΡΟΛΙΝΩ,
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΝΑΓΝΟΣΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ ΚΟΝΤΟΠΑΝΟΥ
ΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΟΙΣ**

ΕΒΡΑΒΕΥΘΗ ΥΠΟ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

**ΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΟΙΣ
ΕΝ ΤΗ ΙΕΡΑ, ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙ**

**ΕΤΟΣ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ
1936**

Ε.Υ.Δ. της Κ.ε.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'.

Ἰωάννινα—Βενετία.

Ἐμπορική ἀλληλογραφία τῶν ἐτῶν 1723—1730.

Ἐν τῷ Ἀρχεῖφ τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Βενετίας φυλάσσονται μερικά δέματα ἔμπορικῆς ἀλληλογραφίας προερχομένης ἐξ Ἰωαννίνων καὶ ἐξ ἄλλων πόλεων τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὸ ἐν Βενετίᾳ Ἐμπορικὸν Κατάστημα Κωνστ. Σελέκη καὶ Λάμπρου Σάρρου, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1723—1730. Ἐνίων ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τούτων ἐθεωρήσαμεν σκόπιμον νὰ παραθέσωμεν ἔκτενῆ περίληψιν, κατ' ἀπομίμησιν τῆς φρασεολογίας των, ἀντιγράψαντες ἐκ τῶν πρωτοτύπων καὶ τινὰ ἐνδιαφέροντα σημεῖα. Ἡ ἀλληλογραφία αὕτη φέρει εἰς φῶς πολλὰ καὶ διάφορα περιστατικὰ ἀφορῶντα τὰς τότε συναλλαγὰς. Μανθάνομεν οὕτω τὰ ὀνοματεπώνυμα πολλῶν ἐμπόρων Ἰωαννιτῶν ἐξαγωγέων, οἱ ὅποιοι, εἴτε διὰ λαγαριασμὸν τῶν ἐν Βενετίᾳ συμπατριωτῶν καὶ συγγενῶν των, εἴτε δι' ἴδιον, περιήρχοντο τὴν Ἑλλάδα ὀλόκληρον φθάνοντες καὶ μέχρι Θεσ)νίκης, Ἀδριανουπόλεως καὶ Κων)πόλεως πρὸς ἀγορὰν τῶν πολυειδῶν προϊόντων των καὶ ἀποστολὴν αὐτῶν εἴτα εἰς Βενετίαν. Μεταξὺ τῶν ἐξαγομένων εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν ἔρχονται τὰ ἐλαιόλαδα, τὸ Κηρί, τὰ Βαλανίδια, τὰ μετάξια, τὰ Πρινοκόκκια¹ καὶ ἔπονται τὰ βαμβακερὰ νήματα, τὰ λεπτοκάρυα, αἱ Τζέργες, τὰ Καπότα, τὰ δέρματα, τὸ λινοκόκκι καὶ τὰ σφογγάρια. Εἰς τινὰ ἐπιστολὴν γίνεται λόγος καὶ διὰ μίαν ποσότητα ἀπὸ 250 καντάρια βάμβακος, τοῦθ' ὄπερ σημαίνει ὅτι ἡ καλλιέργεια τοῦ βάμβακος ἐγένετο καὶ πρὸ δύο αἰῶνων ἐν Ἑλλάδι. Καὶ

1) Ζωύφια ἐπικολάζοντα εἰς τοὺς κρίνους (πουρνάρια) τῶν περιφερειῶν Ἰωαννίνων, Παραμυθίας καὶ Πελοποννήσου, τὰ ὅποια συλλεγόμενα ξηραίνονται εἰς τὸν ἥλιον καὶ ὁμοιάζουν, μὲ ὑπέρυθρα σφαιρίδια. Ἐν Βενετίᾳ κατὰ τὸν Βοερίο τὰ ἐχρησιμοποιοῦν διὰ τὴν βαφήν τῶν ἐριούχων εἰς χροῶμα κόκκινον καὶ βύσινον. Καὶ ἐπειδὴ εἰς τὴν ἀραβικὴν καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὴν Γαλλικὴν τὸ πρινοκόκκι ὀνομάζεται «Κερμές», διὰ τοῦτο ἀπαντῶμεν εἰς τὰς ἐπιστολάς τὴν λέξιν «κερμεζί ἢ κερμεζί». Πρὸ τοῦ 1912 ἐγένετο καὶ ἐξ Ἰωαννίνων ἀρκετὴ ἐξαγωγή παρὰ διαφόρων ἐμπόρων—ἐν οἷς καὶ παρὰ τοῦ μακαρίτου πατρὸς μας —Πρινοκοκκίου διὰ τὴν Τύνηδα ὅπου τὸ ἐχρησιμοποιοῦν διὰ τὴν βαφήν τῶν φεσίων, ἅτινα οἱ Ἰωαννῖται ὀνόμαζον φέσια τῆς Τρύνας.

ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τὴν ἐξαγωγήν. Ἐκ δὲ τῆς Βενετίας εἰσήγοντο: ροῦχα, μεταξωτά, ἀτλάζια, κατφέδες, χαταγιά, καπέλλα, φέσια, βιβλία, γυαλιά, χαρτί, ζάχαρι, χρυσάφι φίνο καὶ ψεύτικο (κ. φάλτσο) διὰ χρυσοκεντήματα καὶ ἄλλα ψιλικά, ἐν οἷς καὶ καθρέπται διὰ τὰς γυναικας. Εἷς τινὰ δὲ ἐπιστολὴν ἐξ Ἀρτης ζητεῖται καὶ ἡ ἀποστολὴ κοχλιαρίων, μαχαιρίων καὶ περονῶν ἐκ κασιτέρου. Καὶ οὐ μόνον τότε, ἀλλ' ἤδη τῷ 1676 (ὄρα ἐπιστ. ἀριθ. 3 Κεφ. ΚΑ΄.) οἱ Ἰωαννῖται μετεχειρίζοντο ἀργυρᾶ ἀλατοδοχεῖα καὶ χειρομακτρά δαντελλωτά καὶ σεντόνια καὶ μαχαιροπείρουνα τῆς Νυρεμβέργης!

Ἡ εἰσαγωγή τοιούτων εἰδῶν πολυτελείας μᾶς δίδει μίαν ζωηρὰν εἰκόνα τῆς τότε κοινωνίας τῶν Ἰωαννίνων ἣτις εἶχε φθάσει εἰς ἓνα ἐπίζηλον βαθμὸν πολιτισμοῦ, ὃν ὀφείλει εἰς τὴν Βενετίαν, μεθ' ἧς ἤδη ἀπὸ τοῦ 16ου αἰῶνος στενὴ ἦτο ἡ ἐπικοινωνία τῶν Ἰωαννίνων.

Τότε τὰ Γιάννινα ἀπετέλουν, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς δημοσιευομένης ἀλληλογραφίας—τὸ ἐμπορικὸν Κέντρον ἀπάσης τῆς σημερινῆς ἡπειρωτικῆς Ἑλλάδος. Τὰ ἐκ Θεσπίας καὶ Θεσσαλίας προϊόντα, διὰ μέσου τῶν Ἰωαννίνων, Σαγιάδος καὶ Κερκύρας ἀπεστέλλοντο εἰς Βενετίαν καὶ διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ διήρχοντο καὶ τὰ ἐκ Βενετίας εἰσαγόμενα προϊόντα. Χρηματοδέματα μὲ οὐγγαρά καὶ Δουκάτα καὶ Τζεκίνια ἔφθανον ἐκ Βενετίας καὶ διὰ τῶν ἐν Ἰωαννίνοις Τραπεζιτῶν ἐστέλλοντο εἰς τοὺς ἐν Κων)πόλει ἀνταποκριτὰς καὶ ἀντηλλάσσοντο μὲ Τουρκικὰ νομίσματα, τὰ ὅποια ἐτί-

1) Τοῦτο παραδέχονται καὶ οἱ φίλοι λόγοι κ. κ. Χρ. Σούλης Β. Πυρρινέλλας καὶ Ἀλέξανδρος Λιβαδεὺς ἐκ τῶν ὀλίγων διανοουμένων τῶν ἐνδιαφερομένων διὰ τὴν πάτριον ἱστορίαν. Τοῦ δευτέρου παραθέτομεν ἀπόσπασμα λίαν ἐνδιαφερούσης ἐπιστολῆς τοῦ ἀπὸ τῆς 26.9.931 πρὸς ἡμᾶς: «...παρετήρησα, γράφει, ὅτι ὑπάρχουν πλεῖστοι οἰκογένεια ἀπὸ τὰς καλλιτέρας τοῦ τόπου, αἱ ὅποιαι μετηνάστευσαν κατὰ τὸν 17ον καὶ 18ον αἰῶνα εἰς τὴν Βενετίαν, ὅπου ἔκτοτε παρέμειναν συνεχῶς, μὴ ἐπανελθοῦσαι πλέον εἰς Ἰωάννινα. Κατὰ τοὺς αἰῶνας τούτους ἡ ἐπικοινωνία μεταξὺ Βενετίας καὶ Ἰωαννίνων ἦτο στενωτάτη. Καταντοῦσε κάθε οἰκογένεια Γιαννιώτικη νὰ ἔχη κάποιον αὐτοῦ καὶ νὰ εὐρίσκηται ἔτσι συνδεδεμένη μὲ τὴν πόλιν ταύτην. Ἡ ἐπιρροή τῆς Βενετίας εἶναι καταφανής: φορέματα, οἰκιακὰ σκεῦη, βιβλία, γνῶσις τῆς Ἰταλικῆς ἀπὸ τοὺς παλαιότερους Γιαννιώτες ὡς καὶ ἡ ἀρχιτεκτονικὴ τῶν παλαιότερων σπιτιῶν—τὰ μεγάλα παράθυρα τῆς Κρεβάτας ἐνθυμίζοντα τὰ τριλυβικά τῆς Βενετίας—ὄλα τὸ μαρτυροῦν. Οἱ παλαιοὶ Γιαννιώτες αὐτοῦ ἐσπούδαζον, μεταβαίνοντες ἐννοεῖται καὶ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Παδούης ὅπου ἔπαιρναν τὸ δίπλωμα τῆς ἰατρικῆς καὶ ἐγένοντο *illustrissimi*—ἔτσι λέγει τὸ δίπλωμα ἐνὸς ἀδελφοῦ τοῦ πάππου μου—καὶ ἐξοχώτατοι ἐδῶ. Ἐσκέφθην λοιπόν, σὺ ὁ ἀρεσκόμενος εἰς ὄλα αὐτά, ὁ φιλολογῶν ἀπὸ νεαρῶτατης ἡλικίας, ὁ τελευταῖος ἀκολουθήσας τὴν Γιαννιώτικην παράδοσιν τῆς μεταναστεύσεως εἰς τὴν εὐγενῆ πόλιν τῶν Δογῶν μὲ τὰ ὄνειρώδη ἴχνη τῶν περασμένων μεγαλείων, εἶναι δυνατόν νὰ μὴν ἔμαθες τίποτε, μονίμως ἀπὸ πολλοῦ κατοικῶν αὐτοῦ, διὰ τὴν παλαιὰν Γιαννιώτικην παροιμίαν; Ἦλθον καὶ παρῆλθον ὅλοι αὐτοὶ οἱ μετανάσται χωρὶς νὰ ἀφήσουν ἴχνη τῆς διαβάσεώς των; Ὑπάρχουν τάχα ἀπόγονοὶ των φέροντες τὰ ὀνόματά των; Ὑπάρχουν γραπτὰ στοιχεῖα μὲ τὰ ὅποια εἶναι δυνατόν νὰ διαφωτισθῇ

θεντο εἰς τὴν διάθεσιν τῶν εἰς τὰ διάφορα παραγωγικὰ κέντρα τῆς Ἑλλάδος, διὰ λ/σμὸν τῶν ἐν Βενετία Ἰωαννικῶν ἐμπορικῶν οἰκῶν, δρώντων ἀντιπροσώπων, οἵτινες καὶ ἐξέδιδον Συναλλαγματικὰς ἐπὶ Κων)πόλεως διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἀγοραζομένων προϊόντων.

Ἄλλα καὶ ἱστορικὰ τινὰ γεγονότα ἀναφέρουν αἱ ἐν λόγῳ ἐμπορικαὶ ἐπιστολαί. Δύο ὁμιλοῦν διὰ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Κουρσάρων, ἄλλη γράφει ὅτι «ἐπέρνα ἕνας μπασῆς μὲ ἀσκέρι καὶ ἦτον ἀνακατώματα» (εἰς τὰ Γιάννινα), ἄλλη κάμνει λόγον περὶ μιᾶς διαιτησίας ἣν εἶχον ἀναλάβει οἱ Πριντζιπάδες τῆς Βλαχιάς, ἕτερα ἀναφέρει «τὸν Κόνσολα τῆς Ἄρτας τὸν Φραντζέζο» ἄλλαι ὁμιλοῦν περὶ ἐπιδημίας «θανατικοῦ» εἰς τὴν Γαστούνην καὶ Ζάκυνθον, ἀλλαχοῦ γίνεται μνεῖα περὶ Μητροπολιτικοῦ Κώδικος» εἰς δὲν κατεγράφοντο τὰ ἐπιτροπικὰ γράμματα καὶ δι' ἄλλης τέλος ἐπιστολῆς συνιστᾶται ἡ πρόσληψις εἰς τὸ Κατάστημα Κ. Σελέκη καὶ Λ. Σάρρου ἐνὸς παιδιοῦ ἐξ Ἰωαννίνων «τὸ ὁποῖον ἤξεύρει πολλὰ πράγματα, σπουδάζει λο-»
»γκήν, εἶναι 16 χρονῶν καὶ προκομένο εἰς κάθε περίστασιν καὶ κατὰ τὴν
»ῶραν . . . δὲν θέλετε τοῦ δόσει ἄλλο . . . παρὰ νὰ τρώγη, νὰ ξυρίζεται
»καὶ νὰ ποδεύεται!

* *

Καὶ ἀρχίζομεν ἤδη τὴν δημοσίευσιν τῶν ἐπιστολῶν:

- 1723 Ἰανουαρ. 1. Ὁ Στέφανος Κόντης ἐξ Ἰωαννίνων γράφει πρὸς τὸ Κατάστημα τῶν Ἰωαννικῶν Κωνστ. Σελέκη καὶ Λάμπρου Σάρρου νὰ πωλήσουν τὸ ἐμπόρευμά του καὶ νὰ τὸ ἀλλάξουν μὲ χαταγιά καὶ ἀτλάζια.
- 1723 Ἰουνίου 25. ὁ Ἰωάννης Δημητρ. Στάννος Ἰωαννίτης διαμένων ἐν Κων)πόλει ἀποστέλλει ἐμ)τα διὰ λογ)σμὸν Ζώτου Δούλη ἐπίσης Ἰωαννίτου.
- 1723 Αὐγούστου 12 Ὁ Ἀναστάσιος Νικολόπουλος ἐξ Ἰωαννίνων γράφει: «ἔλαβα τιμίαν τῆς 12 Ἰουλ.μαζῆ καὶ μὲ φατούρα ἀπὸ μπαλίνια¹ Κασελέτα 10. Ἰδα καὶ τὴν συντροφιά² καὶ τὸ ἐχάρηκα κατὰ πολλὰ . . . μοῦ γράφετε νὰ δώσω τὸ ἐμπόρτο³ ἀπὸ τὰ μπαλίνια τζεκίνια τριάντα δύο τοῦ κὺρ στεφανὶ κόντη καὶ τοῦ τὰ δίνω ετούτες τες ἡμέρες μόνον δόσε του δεμπιτο⁴ εἰς τὴν παρτιδα του καὶ ἡστην δικί-

ἡ ἱστορία των καὶ συνεπῶς καὶ ἡ ἱστορία τῶν Ἰωαννίνων; ἰδοὺ ἐρωτήματα τιθέμενα ἀφ' ἑαυτῶν . . .»

1) Σφαιρίδια ἐκ μολύβδου (κ. σκάγια) καὶ ἡ λέξις σκάγια εἶναι ἐπίσης Ἰταλικῆς προελεύσεως).

2) Ὑπονοεῖ τὸν συνεταιρισμὸν μεταξὺ Κ. Σελέκη καὶ Λάμπρου Σάρρου.

3) Ἀντίτιμον. 4) Χρέωσιν.

μου κρεδιτο¹, θέλετε μούψονιση τα κατοθεν ἤδη καὶ με̄ καθε αβα-
 τάντζο² στο ψόνισμα καὶ διὰ σουλδία δόσε μου ορδινία³ νὰ τα με-
 τρίσο με̄ τὴν συνιθισμένι διορία καὶ μινέχοντας αλλο ὁ δὲ κυριος
 βοϊθόσας, εἰς τοῦς ὄρισμοὺς πάντα. ἀναστάσιος Νικολόπουλος... ψώ-
 σκουφιεσ φήνεσ φαμπρικα μπασᾶ στραγαρᾶντες⁴ ἀπὸ τὲς μακρίτερες
 νηα: οποιῦ νὰ εἶνε καὶ νὰ εἶνε κολοροβιθο⁵ δουζίνα μία No 1
 καπελα ντὰ ὄμο⁶ αλαμόδα φήνα λίρ. 10 τὸ ἕνα δουζίνες No 3
 καπελα πλεον ὄρδινάρια⁷ αλαμόδα ντὰ ὄμο λίρ. 6 τὸ ἕνα Δουζίνες > 6
 > > > > > > 8 τὸ ἕνα > > 6
 καπελα νταμενιζόμο⁸ παστα καλὴ > 3 τὸ ἕνα < > 8
 καπελα πεδιάρικα > > > 3 τὸ ἕνα > > 8
 τανοθεν καπελα ὄλα νανε φοδράδα με̄ τζεντάχη καὶ νάνε πάστα καλὴ
 καὶ τὴ γραφο τὰ πρετζια⁹, καὶ ἡ αφεντια σας κάμετε τὸ καλῆτερο
 κατα τες πωλητες οποιῦ νάνε.

καπελα μαβρα χοριατικα νανε ἀπο τὰ μικρὰ No 100.

μπαλήνια ἀπο το No 2 εως τὸ No 10 ἀπο λήτρες πενίντα κάθε νού-
 μερο τοολον 500. Σογιαδες με̄ ξύλινο μανίκι No 100.

μπροκες σιδερένιεσ ντὰ τελερ¹⁰ χηλιαδες No 6, ετερες μπαντινέλασ¹¹
 χηλιαδες No 6.

μπρόκες τῆσ κλιδονιαῖσ ντούντικεσ¹² με̄ κεφαλή καὶ σκίτζεσ¹³ χηλιαδες No 10.
 ασίμι φυλλα μεγάλα δια αγιογραφιεσ χηλιαδες No 5 νὰ το κιταξησ
 νὰ μηνίνε πατιδο¹⁴ καὶ δὲν θγένουν τὰ φύλλα. Μπότζεσ¹⁵ νταλήρα¹⁶
 γιαλιά μενα γροπο, νανε ἀπο ενα 1/4 ασκαρουνζο¹⁷ No 100.

γιαλιά τζουπαρινιά μετζανα¹⁸ μένα γρόπο¹⁹ No 800.

γιαλιά μεντζομότο με δύο γρόπουσ No 200.

καντήλια με̄ τὸ τζέρκιο²⁰ No 300.

καντηλια δια μπρούτζινα No 100.

Το ανοθεν πραγμα ὁσο ημπορταρη²¹ σιγουραρίστε²² καὶ στίλτε εἰς
 +
 κορφοῦσ με̄ τὴν αντικρις μάρκα AN καιτοναβλο πλιοσέτο αφοῦ ἡ
 ἀπερασετο σὶν πολητζα τοσα δουκάτα κορέντε ἡ λήτρες. Το κα-

1) Πίστωσιν. 2) Ἀντὶ «ἀβαντάτζιο»=ὠφέλεια. 3)=Διαταγὴν. 4)=Πολὸ
 μεγάλεσ. 5) Ζωηρὸ χρωμα. 6)=ἀνδρικά. 7) = κατώτερα. 8) κυριολεκτι-
 κῶσ=μισσανθρώπουσ, ἀλλὰ ἡ σημασία ἐνταῦθα=«διὰ νεαροῦσ, ἐφήβουσ». 9) =
 τιμάσ. 10) Τελερ εἰς τὴν Βενετικὴν διάλεκτον=παραθυρόξυλα. 11) διὰ στεφάνια.
 12) =ἀντὶ «tonde»=στρογγυλέσ. 13) με̄ Γραμμέσ. 14) Ἀντὶ πατίτο=βεβλαμμένον.
 15) =χάρτης διὰ δοκίμια. 16) =τῆσ μιᾶσ λίρας. 17) νὰ περιέχουν δηλονότι
 ἐν τέταρτον τῆσ λίτρασ. Ἐχρησιμοποιοῦντο ὡσ μέτρα διὰ τὸ κρασί. 18) Μεσαῖα.
 19) =Κόμβοσ. 20) Στεφάνι. 21) ἀνέρχεται ἡ ἀξία του. 22) Ἀσφαλίσате.

- σουνι δια τὰ γιαλια διαλεξτε καλα και στοναβλο με αβαντάτζο...»
- 1723 Αὐγούστου 9. ὁ Χρῖστος Νίκος ἐξ Ἄρτης γράφει ὅτι ἔστειλεν εἰς Κέρκυραν 28 Σακκιά λεπτοκαρύων διὰ νὰ σταλοῦν εἰς Βενετίαν εἰς Κωνσταντῖνον Παπασελέκην.
- 1723 Ἰανουαρ. 1. ὁ Στάθης Ἀρκούδας ἐξ Ἰωαννίνων ἐξάδελφος τοῦ Λάμπρου Σάρου, γράφει ὅτι ἔστειλε 2 Κῶλα μετάξι.
- 1723 Ἰανουαρ. 8. ὁ ἐξ Ἰωαννίνων ἔμπορος Σαμουήλ Ματαθίας—ὅστις ὑπογράφει ἑβραϊστὶ—γράφει ὅτι ἔστειλε μετάξια κ.λ.π.
- 1723 Ἰανουαρ. 3. ὁ Νικόλαος Χρήστου ἐξ Ἰωαννίνων γράφει διὰ μετάξια, πρινοκόκκι κ. ἄ.
- 1723 Δ)βρίου 22 ὁ Νικόλαος Πλακᾶς ἐξ Ἰωαννίνων γράφει περὶ διαφόρων ἔμ)των.
- 1723 Δ)βρίου 2. οἱ ἐξ Ἰωαννίνων ἔμποροι Γεσουλά και Σαμουήλ Ματαθίας γράφουν πρὸς τὸν Κωνσταντῖνον Παπασελέκην ὅτι στέλλουν 2 Κῶλα μετάξι μὲ τὴν μάρκαν IS και τὸ μὲν ὑπ' ἀρ. 1 περιέχει 1298. «κιλίδια» τὸ δὲ ὑπ' ἀρ. 2 κικλ. 1235 και εἶναι «μουρέος μετάξι το οποίον τὸ ἐστίλαμεν ἀπὸ μορεα¹ εἰς κορφους τοῦ Κομπίτζη νὰ τὸ στίλη εἰς χίρας της και αρριβαροντας² νὰ τὸ πουλίσης μὲ τὰ μετριτὰ μετιποτας αβαντατζιο στη το εχομαι ακριβο, σχι αλο και ηχρονησου πολή». (ὑπογράφουν ἀμφότεροι ἑβραϊστὶ).
- 1723 Ἰουλ. 6 ὁ Σταῦρος Ἀνδρέας γράφει ἐξ Ἰωαννίνων τοῦ Κ. Παπασελέκη: ... «πηγαίνουν αναποδα ἡ δουλειες μου και ὁ Θεος να με βοϊθίσι³ αλο ἄπο τον γαμπρον μου οριζεις ὅτι δεν μου εστιλε τα οσα μου θέλει· ὁ ὀπήος ἦλθεν εἰς Κωνσταντινούπολη και ηφερε συντζάπια⁴ και αλα γουναρικὰ μονο δεν επουλησεν ακομι ἔστοντας να εχη παλαιὰ συντζαπια δεν εχει κενουργια διατὴ το νῆμα Ενδρενές⁵ δὲν τὸ ἤθελαν με καλα συντζάπια μὲ τὸ νάσαι κατότερο απο τῆς λάρσας και δεν ηξευρο τι εχει νακοκαμει δηα τουτο αργησε μαλιστα διατι δεν επουλιουνταν με καλα συντζαπια και δὲν ηξευρω αν πιασομαι τὸ μαπαράτο⁵ που εκαμε... και αυτου δὲν ηξευρο ἴσος και ελαβες τὰ δίο κολέτα κερι οπού της εστιλε ο κυρ Χριστόδουλος βασιλοπουλος

1) Πελοπόννησον.

2) Φθάνοντας.

3) = Τὰ petitgris τὰ ὁποῖα μέχρι πρὸ ὀλίγων ἐτῶν μετεχειρίζοντο διὰ νὰ «γαρνέρουν» τοὺς Σάκκους των (τὰ κοντὰ δηλ. ἐπανωφόρια) αἱ Ἰωαννίτισσαι.

4) = Ἀδριανουπόλεως.

5) = ἀνταλλαγὴ προϊόντων, τὸ σημερινὸν «Κληρίγκ».

εστοντας να εληπα εγω εις μωσχουλουρη δια να πάρο το μεταξη εμαθα ποσαβαντσάρισε το κερι επήγε Δ. 34... »

1723 Ἰουλίου 12 ὁ ἴδιος γράφει ἐξ Ἰωαννίνων... «απο τον γαμβρον μου προχτὲς ἤχα γραφή απο Κωνσταντινούπολη γραμένη στὲς 18 τοῦ απερασμένου και δὲν επουλησε, εστοντας νὰ εἶναι κεσατια διατὴ ὄλο γουναρικὰ εχη δὲν το πιστέβο να εὐγαλομαι τήποτας διατὴ τὰ νήματα τῆς ενδρηνες εκει στὰ Καζακια δὲν τὰ θέλουν και τάδοσαν σε ξεπεσμο... »

1724 Μαρτίου 20. ὁ Μπαλᾶνος Πάλλης ἐξ Ἰωαννίνων γράφει: «ελαβα τιμίαν της ἀπὸ 16 Φεβρ. και ἴδα ποσ τα μερτζα¹ ηταν χαζίρη² νὰ τὰ φορτόσις, ακόμα λογιαζο νάλαβε τα 2 κολέτα μεταξι και σανταλάβετε θελετε κάμει το καλήτερο... «δουλοσας πάντα Μπαλανος Πάλλης. ὁ πατέρας μου ακριβὸς σὰς προσκυνάγι».

1724 Φεβρουαρ. 22. ὁ Μπαλᾶνος Κονόμος ἐξ Ἰωαννίνων γράφει: «.... εστηλα με θεολογη τὰ τζεκηνια ἤκοσι να μετρίσι του σιὸρ³ στελιο μεγαλογένι κατα την ορδηνίαν τους και το μεταξοτο ποὺ παράγκιλα ακομι δεν το ελαβα και αν ορισις στιλετο...»

1724 Μαρτίου 22. ὁ Τριαντάφυλλος Γκίκας ἐξ Ἰωαννίνων γράφει: «... τιν προχθες μαρτιου 16 τις ἴχα στήλι κολέτα αγιοκερη 20 τα ὀπία τὰ ἴχα στηλη εἰς κορφους του ανασταση νικολοπουλου και να εχη να τα φορτονι σε τεσσαρα μπαστιμέντα⁴ να τα στηλη δια ὄνομα μου εις το μαγαζι τις αυθεντίαν τις... και τα εχομε ραμενα και καλα κιβερνιμενα και ἴνε ἡ σουμα⁵ νέτο κερι οκαδες 1453 χοριστα απο τα σακια και λαβενοντας το να εχετε να το πουλιτε με προτο ὅς καθὸς τρεχη αναμεσον τους πραγματευταδες με καλη μονεδα με ουγγαρα φλορια και νανεσοστα και πουλοντας το να μου στήλετε παλιν τιν ποσοτιτα του κεριου και νὰ τα ριζικαρετε⁶ σε καλον ανθρωπον δια ονομα μου τρανταφύλου γγκίκα... »

1723 Φεβρ. 17 ὁ Ζῶτος Δούλης Ἰωαννίτης ἐν Μεσήνη διαμένων προσωρινῶς, γράφει: νὰ τοῦ ἀγοράσουν ροῦχα σκαρλάτα καλὰ και νὰ πάρουν ἀπὸ τὸν Γλυκῆ τὸ τιμολόγιον τῆς πωλήσεως τῶν βιβλίων και ἂν εὔρουν «μπαστιμέντο» διὰ τὴν πόλιν, νὰ παραδοθοῦν εἰς χεῖρας τοῦ «μέσερ⁷ γιόργη ἀπελῆ τοῦ Χιώτη». Καὶ ἂν δὲν ἠμπορέσουν νὰ κάμουν μὲ βιβλία, νὰ κάμουν μὲ μεταξωτὰ και νὰ τὰ στείλουν εἰς Σαγιαδά εἰς παραλαβὴν τοῦ κὺρ Χριστοδούλου Βασιλοπούλου και νὰ

1) Τὰ ἐμπα. 2) =Ἔτοιμα. 3) =Κυρίου. 4) =Πλοῖα. 5) =Τὸ ποσόν. 6) =νὰ τὰ διακινδυνεύσητε. 7) =Κυρίου.

τὰ ἀσφαλίσουν καὶ αὐτός, ἂν θελήσῃ ὁ Θεὸς εἰς τὰς 20 Μαρτίου «μισέβει»¹⁾ διὰ τὰ Ἰωάννινα.

1724 Μαρτίου 9. ὁ ἴδιος ἐκ Μεσσήνης: «με αλην μου σας εγραφα νὰ πασιόστε διὰ τὸν πέλον»²⁾ να μου καμιτε μπαρατο με ρούχα καλα σαγες καὶ με ατλαζηα και με βιβλήα τοῦ γλυκῆ κατὰ φατουρα της πούλεσης. Εδὼ εμαθαμε πως ἀναπαφτηκεν ο σιὸρ ματεος παπάς³⁾, ανηνε αλιθια ασηνε καλα ἦ αφεντια σας και ο κυριος νατον αναπάφσι, κιανινε ψεματα ο Θεος νατὸν δόση την ηγηα του.»

1724 Μαΐου 28. ὁ Ἰωαννίτης Χαῖμ Κοὲν γράφει ἐκ Λαρίσης: «... νὰ σᾶς σημειώσω ὁποῦ ἔχω τόσον καιρὸν ποῦ δὲν ἔλαβα γραφὴν σας ἔχω ἀπὸ τὸν Φεβρουάριον μῆνα ἀφ' οὗ μοῦ ἔστειλες τὸ πρᾶγμα εἰς Ζκυνθον, ἄλλην γραφὴν δὲν ἔλαβον. τώρα σὲ παρακαλῶ κατὰ πολλὰ εἰς ἀλασσῶναν νὰ μὴ μου λήψη τὸ πρᾶγμα καὶ νὰ μᾶς δώσης τὴν εἶδησιν διὰ τὰ μετᾶξια τόσον διὰ σγαρδὶ ὡσὰν καὶ μοραῖτικο καὶ κοῦκλα· ἐγὼ θαυμαζῶ διατὶ δὲν μοῦ γράφεις μὲ κάθε καρᾶβι ὁποῦ ἔρχεται περβία μωρέως θέλεις μοῦ γράφει...» ὑπογράφει ἔβραϊστὶ.

1723 Μαρτίου 21. ὁ Νικόλαος Πλακάς ἐξ Ἰωαννίνων γράφει ὅτι ἔλαβε 2 ἐπιστολάς των ἀπὸ τὰς ὁποίας ἔμαθε τὸν θάνατον τοῦ Μάνθου Παπαῖ καὶ ὁ Κύριος νὰ τὸν συγχωρήσῃ· ὅμως δὲν ἔκαμε καλὰ ποῦ ἐκράτησε Δουκάτα 100 ἀπὸ τὰ τζεκίνια καὶ τὰ πέρασε πρὸς 360 ἐνῶ ἔδῳ τρέχουν πρὸς 385. Τώρα τοὺς εἶδοποιεῖ ὅτι ἠγόρασε «νήματα ψηλὰ ποτὰ καλὰ ευγενη καὶ ἠ πογές φινες κολετα 12» ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὰ 4 εἶναι διὰ λ)σμὸν του καὶ τὰ 8 διὰ λ)σμὸν τῶν Κ. Σελέκη καὶ Λ. Σάρου. «αὐτὰ τα νηματα που ψονηζομε τορα ηνε ψηλὰ και > με τον παρα στο χερη· αυτη εδὸ δὲν εχουν κεσατη, εχουν τη πο-> για τους ακριβοτερι απο τα πέρσι καὶ τὰ πιαμε πρὸς α. 205 καὶ 207. καὶ ινε ἠ μπογεσ πολὰ εμορφες απο τοὺς καλους μας σταγοὺς καὶ στελο τοῦ Κονμπίτη 2 κολέτα τα αλα εμιναν εἰς σταγοὺς καὶ σιμερα ερχουντε καὶ θελις καμι σιγουρτὰ διὰ τοῦτο καὶ ακομι απα-νου σε μεταξη κολετα 2 δια δουκατα 1000· υξεβρε απο τα προτα με-ταξοτα που εχο τὸν Μετζοβητον δοσμένα δὲν ἴρθαν να παρομε τά-σπρα⁴⁾ παρα, αν φερουν τίποτας κερι και μονο απο τα βαρηα τα χα-

1) — Ἐναχωρεῖ.

2) «πέλο» = τρίχα, μαλλί.

3) Ὁ Ματθαῖος Παπασελέκης ἀπεβίωσεν ὄντως τῇ 11 Ἰανουαρ. τοῦ 1723 (δρα Κατάλογον θανάτων).

4) Ἄσπρα, κατὰ τὸν σεβαστὸν μοι φίλον κ. Γεώργιον Πολυχρονιάδην = χρῆμα ἢ λεπτὰ ὡς σήμερον λέγομεν.

ταγη ἀ πῆρα τὲς παράδες καὶ τα ἀλαφρὰ χαταγηὰ δειμπορο να τα πουλίσο· τορα στελνο κολέτα κερὶ 7 καὶ μεταξι καλὸ μοραῖτικο κολετα 6 καὶ θελετε μου φωνησι αὐτα τα μερηκα ἀτηλαζια ἀλα φιορεντινα καὶ ὀρδηγαρια καὶ κατι χαταγια που της προεγραφα.. Τα ἀτηλάζια λογηαζο ναταεχο ὀμπροστίτερα ἀπο μασχολούρη¹ νάνε καλα καὶ λουστραρησμένα καὶ ναχουν πιασιμο καὶ ταπαζαργια καλα νανε, δηα καπηα χαταγηα που ὀ Πετρίνις φκιανει με ληανολουλουδηα ἀπανου στο κητηρηνο ὀσαν ληανὰ ἀσπρα τουρκηκα καὶ παστοζα, το στρομα κοκηνο καὶ ταπέρουν αὐτου πρὸς λ. 6. 15 στιλε μου ενα χαταγὴ καλο με χρησαφη ναινε πλουμηστο . . . »

1724 Φεβρουαρ. 13. ὁ Στάθης ἀρκούδας ἐξ Ἰωαννίνων γράφει: «τὴν προχθες ἀπὸ εδο της εστιλα μια γραφὴ ἀπο κυρ κοστα ἀδελφον της καὶ τὶς εγραφα διὰ καπηα σιγουρτὰ καὶ τορα παλην της γραφο ποσ εφορτόσαμαν σε μια φρεγαδα Μεσολονγυτικη το ὀνοματης σαντα βενερανδα, πατρὸν² ἀποστολις Ποσινακις με ἀθροπους δωδεκα καλη καὶ κενουργια³ εχη ταξηδια καμομένα εἰς ἀληγούρνα⁴ ἀκομι καὶ εἰς σμύρνη καὶ κρητη, ὀ ὀπιος εχει παντιερα τὴ Παναγια εἰνε ρωμη μεσα ὀλη καὶ θελις μας καμι σιγουρτα δια λογαριαζμὸ στάθη ἀρκούδα καὶ μανουση Θεμελὴ συντροφίας μας δουκατα ὀχτακοσια πενήντα καὶ διὰ εδικον σας Δουκ. χίληα ενεακοσια καὶ λογαριαζμο κυρ διμο βίσκα δουκ. επτακοσια . . . ὀς τορα λογηαζο νανε το μετὰξη αὐτου . . . »

1724 Φεβρουαρ. 20 ὁ ἴδιος Σ. ἀρκούδας γράφει ἐξ Ἰωαννίνων: «μεαλιν μου τὴς εγραφα δια μῆαν σιγουρτα δια μῆαν φρεγάδα ὀπου ἔναδλωσαμαν εἰς Πατρα . . . εχθες ἦλθεν καὶ ὁ λαμπανητζιωτης ἀπο αὐτου εστοντας καὶ να εσταθηκαν κακοκεριες καὶ επιασεν εἰς τοὺς Κορφους καὶ ἦλθεν εδο εἰς Ἰωαννηνα καὶ μας ὀμολωγησεν τα καλα παζαρια ὀπου τρεχουν αὐτου, λωγηάζω το μεταξη μου να ινε ὀστῶρα ρεβαδο⁴ καὶ παρακαλο νὰ πασκισης νὰ πουλισης με μετριτα στελνοντας τα εἰς χιρας τοῦ συλιβεργου Ἰοανη εἰς Κορφους καὶ ενα κολετο ἀν δεν μπορεσης με μετρητα, καμε το με δάζα ὀλοφιορεντίνα μανα τα εχο εἰς το Μασχολούρι . . . »

1724 Μαΐου 17. ὁ Ἰωαννίτης Χρηστος Ρακιτζῆς γράφων ἀπὸ Μασχολούρι παραπονεῖται διὰ τὴν κακὴν ποιότητα τῶν ἐμπορευμάτων ποῦ

1) Τῆς ἐπαρχίας Τρικάλων ἐνθα ἐγίνετο ἐμποροπανήγυρις.

2) = πλοίαρχος, κυβερνήτης.

3) = Ἡ Λιβόρνος.

4) = Φθασμένο.